

Lumina Satelor

Foaie săptămânală pentru popor.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 40.—
Pe o jumătate de an : : : : : " 20.—
Pe un patră de an : : : : : " 10.—

— Un număr 1 Leu. —

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Măcelarilor 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

O scrisoare mult grăitoare.

Iată-o: «Cinstite Părinte! Am permis foaia «Lumina Satelor» și tare ne-am bucurat văzând că mai sosește și la noi în sat ceva lumină căci de 10 ani n'avem nici popă nici dascăl și suntem 1500 de suflete — Toma Hațegan din Dubești».

Multă durere este în aceste rânduri. Cel ce le-a scris și-a înmoiat peana în amărăciunea unui sat întreg! Eu socot că scrisoarea lui Toma Hațegan spune tot atâtă ca și când în satul Dubești n'ar fi plouat de 10 ani. Deoarece și sufletul își are ploaia lui și pânea lui: cuvântul lui Dumnezeu din biserică și carteau din școală. Dar cele 1500 suflete n'au această pâne și apă. «Cerut-au copii pâne și nu era cine să li-o dea» zice Biblia.

Intocmai aşa și în satul Dubești de 10 ani copiii cer mereu pânea învățăturii, iar ceialalți pe cea a sufletului, și nu-i cine să li-o dea. Ni se rupe înima de durere când ne gândim că toate acestea se întâmplă în vreme ce conducătorii noștri sapă la tranșee și umplu țara de fronturi și lupte politice. Înaintea acestora răsare ca o muștrare, ceata celor 1500 de oameni. Ceata lor parca vorbește și spune că n'are lipsă de votări și hărțueli politice în vreme ce la ei în sat este foame și secetă sufletească de 10 ani de zile. Ce folos avem — zic ei — dacă ne chemăți acumă a 3-a oară la votare iar copilașii noștri au rămas și rămân an de an fără slova învățăturii și fără lumina credinții, adecă orbi în lume.

Și mai dureros este apoi faptul, că sute de sate sunt tot aşa ca Dubești: cu biserică și școală închisă. Zeci de mii de români, de ani de zile, privesc desnădăduiți în aşteptarea unui pastor sau învățător. Acum vor merge cortezi în satul lor, dar nu de ei are lipsă poporul, ci de lumină, mai multă lumină pentru suflet, înimă și minte.

P. Trifa.

Muncă și omenie.

Maiestatea Sa regele Ferdinand, craiul tuturor Românilor, când a încredințat cu cîrmuirea țării pe sfenții săi de azi, le-a zis cam așa:

«Este în țara mea o boală mai grea decât aceea care a dat în bani sau în afacerile gospodărești și aceea este boala morală, a de către prea multele nărvuri rele și stricate.

Vă rog Domnitor ministrul ca să așezați cinstea ca piatră de clădire pentru munca voastră și pe această piatră de temelie să clădiți mai departe. Să taiați fără milă și să măturați fără cruce tot ceea ce este împotriva cinstei, ca nu cumva boala să se lătească mai departe în toată țara».

Sunt cuvinte spuse respicat și la înțeles și sunt spuse nu numai pentru cei 10—12 ministrui din București ci pentru întreaga țară, cătră toți cetățenii patriei noastre, — fie că ocupă acestia slujbe înalte în orașe, fie că pâinea de toate zilele și-o câștigă ca zileri cu pălmile, sau ca economi muncind pământul cu sudoarea feții lor!

Cetiți de multe ori și cu băgare de seamă acestea vorbe a Maiestății Sale, deoarece ele izvoresc dintr-o inimă iubitoare și care inimă părintească prea des a avut prilejul să fie întristată de multele nărvuri urâte ce s'au închis în țară acum după răsboiu.

A pierit cinstea, vom pieri și noi, căci cinstea pentru un popor și un neam este ca și ploaia și razele soarelui pentru iarbă și holde.

Nu ploauă și nu e căldură: toată truda omenească e zadarnică, deoarece coșul toamna ne rămâne gol, iar vitele fără fân.

Ce frumos și stă unui om când satul întreg spune despre el că: «Este un om cinstit, un om de omenie».

Să fi sărac, dar să fi cinstit! — căci bogăția fără cinste e o plagă și un blasfem — din care izvoresc toate relele.

Ca om cinstit ești domn și în ciaoareci și camașă de cânepă, iar unul fără cinste înzădar va fi imbrăcat în haine negre și cizme scumpe, un nemernic rămâne, chiar ministru să fie. Când auziți tânguelile bătrânilor că în trecut era mai bine și oamenii erau mai fericiți, atunci să știți că principala tuturor relelor de azi este lipsa cinstii dintre oameni și închisarea minciunii în locul ei.

Dați deci ascultare cuvintelor împărtășite, cari cer cinste în toate locurile și veți vedea cum în scurt timp — timpurile cele bune și eficiente, după care oftează bătrânilii iarăși vor sosi.

Fraților țărani, cari în arșița soarelui ca niște albine harnice plivici holda săptămâni întregi, voi veți înțelege mai bine cuvintele regești, «ca nu cumva boala să se lătească»... Intocmai ca și în holda voastră, așa și în holda țării noastre, buruienile trebuesc plivite fără zăbavă ca să nu copleșească cu totul ogoarele cinstei, — altcum perim. Să fim cinstiți și să cerem și dela alții să fie cinstiți în vorbele și faptele lor — deoarece atunci când întreaga țară, dela vladică până la opincă va fi cuprinsă de dorul de-a plivi și nimici relele, numai atunci vom fi cu adevărat, tari, mari și fericiți. — La muncă deci, pentru mantuirea țării prin cinstea cerută de cel dintâi fiu al ei, de Regele Ferdinand I-iul.

Preotul căpitän: I. Dăncilă.

Praznicul dela 24 Ianuarie.

In această zi din anul 1859 s'a pus peatru de temelie pe care s'a clădit apoi frumoasa noastră Românie de azi. Atunci prin alegerea lui Cuza-Vodă de domnitor al Moldovei și al Munteniei s'a șters pe veci granița Milcovului ce despărțea cele două principate.

Dragostea de frate și înțelegerea bună de atunci ar trebui să fie pildă zilelor noastre, când toate granițele ce despărțiau pe fii acelaiaș neam s'au șters pe veci.

Aici la Sibiu s'a prăznuit ziua în chip înălțător. S'a întâmplat să fie de față și vladica Visarion, dela Argeș care a slujit în catedrala mitropoliei noastre slujba sfântă de mulțamire, înconjurat de preotii de dincoaci și de dincolo de Carpați. La sfârșit Părintele nostru mitropolit Nicolae a pomenit cu laudă amintirea înaintașilor vrednici pe cari trebuie să-i cintim. Si a indemnăt cu căldură să punem capăt vrajbei și neînțelegerilor ce ne turbură acum.

Din mila nemărginită a lui Dumnezeu mai mult decât din vrednicia noastră avem România Mare, și «Ce

Dumnezeu a împreunat omul să nu despartă!

A fost în biserică din Sibiu o frumoasă arătare a unirii noastre sufletești. Doi vădici, unul de dincoaci și altul de dincolo de Carpați — încunjurăți de mândra noastră armată, de bravii ei conducători și bunul nostru popor s-au rugat într'un gând: ca Domnul de sus să trimită aici jos între noi Duhul păcii, Duhul înțelegerii și al iubirii de frați.

„Mort era... Așa ne spune evanghelia de Duminecă despre fiul cel rătăcit că era mort, cu toate că el trăia și grija de porci.

Adeca vrea să ne arete evanghelia că sunt și altfel de morți, decât aceia care dorm în cimitir. Toți cei apucați pe căi rele și rătăcite, toți care stăruesc în păcate și fărădelegi sunt morți cu sufletul. Să băgăm de seamă că este mai cumplită aceasta moarte care omoară sufletul, decât cealaltă care ne bagă carne și oasele în pământ.

„Nu vă temeți — zice evanghelia — de cei care ucid trupul, ci să vă temeți mai vîrlos de acela care poate să piară sufletul» (Matei 10, 28).

Păcatul este acela care omoară sufletul. De el să fugim ca de șarpele ce mușcă de moarte.

Răvaș politic.

Săptămâna aceasta să scurs în căutarea candidaților la scaunele de deputați și senatori. Fiecare partid vrea pe oamenii săi cei mai buni, mai cu trecere, mai cu legături în popor. Această măsurare este lupta cea dreaptă. Numai prin vrednicie e cu dreptul să se câștige votul mulțimii. Dar nu să statorit deplin încă cine și unde să candideze, nici din partea partidului național, nici de cel liberal. Din alte partide ori însă de partide sunt puțini. În căte un cerc vreau 2 și chiar 3 din acelaș partid. De astă se bucură cel din altă tabără, în nădejdea că va răsbi el. Unde s'au înțeles deplin asupra candidaților, ei au și pornit mișcarea prin cerc. În curând vor începe adunările poporale. Oamenii vor fi chemați să asculte

multe de toate. Un lucru am dorit: să nu se mai amăgească lumea cu făgăduințe deșarte și a doua să nu se hulească cu vorbe urâte. Vorbe deșarte și vorbe de ocară se aud ele destule pe toate satele, ajunge zilei răutatea ei. Domnii când se coboară în popor să le spună frumos și înălțător cuvântul, iar de nu pot, mai bine să tacă.

Mi-a duc aminte dela o astfel de adunare, unde un domn chipes, unul care fusese mult pe front cu mulți dintre ceice îl ascultau, le făgăduia marea cu sarea și toate bunătățile pe cari știa că nu le poate da. Când se credea că a răsbătut la inimă se desprinde din mulțimea glasul unui moșneag cuminte: da, da domnule să dea Dumnezeu să se facă cucerușu! Si domnului i-a muștit vorba în gât.

Altuia, care ocăra grozav pe potrivnicul său, o femeie a avut îndrăzneala să-i spună: noi ne spălăm rufele însărcină de sat, în apa ce curge dela sat în jos, ca nici vitele să nu bea din urâciune. Nici n'a dobândit votul bărbătilor și a fost bine.

Increștez pentru acum cuvântul pe care l-a îndreptat către ardeleni președintele sfatului de miniștri dl Brătianu, în care arată pricina pentru cari n'au putut ajunge la înțelegere ca să cârmuiască împreună cu partidul național ardelenesc și cheamă pe toată lumea să ajute la ridicarea țării.

Conducătorii partidului național răspund că pricina nepuținței de a se înțelege este de partea guvernului. Tocmai de aceea i-se vor împotrivă din toate puterile. Indărjirea e mare și merge așa de departe, că se amestecă și numele Regelui în hărțială. Nouă ni se pare mare greșală aceea, că conducătorii partidelor potrivnice guvernului n'au luat parte la praznicul botezului prințului Mihai, și acum amenință, că nu s'ar duce nici la marele praznic al încoronării din primăvară la Alba-Iulia. Să nădăjduim că până atunci vor birui îndemnurile înțelepte a celor buni cum sunt ale marelui român Nicolae Iorga, care zice așa: «Azi dupăce să a dat pământul, a cărui împărțire trebuie însă revăzută și întărită, dupăce ori-

care cetățean are drept de vot, ceeace se cere mai mult e mantuirea libertății cetățenești, întâi, și, al doilea, luminarea cetățeanului liber ca să nu-l poată îngrozi unul și să nu-l poată însela cu vorbe frumoase altul... Ne trebuie un singur mare partid în care naționalismul să fie democratic, iar democrația națională». Astă înseamnă strângerea celor buni într-o tabără. Si aceasta ne trebuie!

Sfaturi și învățături politice.

— Cum politica infundă ferești și tăie pomi.

Am văzut și întâmplarea aceasta la alegerile trecute, lață cum. Stăteam ca și ați în preajma alegerilor. Corteșii și candidații începăru să sparge liniștea satelor noastre cu fel de fel de vești și spărieturi.

Intr-o dimineață un candidat de deputat intră în satul nostru, strâns pe oamenii la un loc și începu să le grăi cam așa: «Băgați de seamă, măi oameni buni, că dacă vă duceți cu voturile voastre în altă parte, apoi vai va fi vouă și copiii voștri. Că va veni comisia de sus să vă numere fereștile caselor voastre și pomii din grădinile voastre ca să pună dări mari pe ele. Veți plăti dare după cîte ferești aveți la casă și după cîți pomi aveți în grădină».

Așa grăi cela ce voia să fie deputat și poporul susțină la auzul celor spuse.

Peste cîteva zile am băgat de seamă că îci și colo pe la casele creștinilor începe să se infunda căte o fereastră, iar pe altii îam văzut tăindu-și prunii mai bătrâni din grădinile lor.

Iată cum o minciună politică astupă ferești și tăia pruni!

Fraților tărani! Stăm acum a treia oară în fața alegerilor. Si acum vor veni mulți la voi; unii cu laude și făgădueli, alții cu bațocori și spărieturi. Voi, tărani cuminți, judecați acum liniștit și temeinic.

Să nu vă amăgiască nici făgăduelile unora și nici spărieturile altora să nu vă scoată din țățanii. Adăpativă mai departe vitele la vreme, cruțați nutrețul și vă veДЕJI de lucru căci lumea nu se va prăpădi nici acum. — În mâinile voastre este acum, iubișilor tărani, cumpăna cea rece a judecății. Dovediți că o știți ținea mai cu vrednicie și dreptate decât aceia cari caută să o plece la dreapta sau la stânga cu fel de fel de apucături urâte.

T. Povăță.

FOISOARA.

Tovarășul Morții.

In palatele Morții e mare fierbere. Slugile aleargă grăbite încolo și încocă și fac pregătiri de praznic.

Deodată se face tăcere. Moartea, încunjurată de ministri și generalii ei, intră în sala tronului. Toți se pleacă muști în fața ei. Moartea se urcă în tron și cernit și zice:

— Astăzi vreau să răsplătesc aceluia dintre supușii mei, care-mi slujește mai cu credință. Il fac prinț și va stăpâni alătura de mine peste o parte a poporului meu. Să se aleagă dar, care e cel mai vrednic între voi!

Mulțimea așteaptă să vadă, cine va fi norocosul, care se va învredni să fie soțul de domnie al Morții.

Iată numai că pășește în fața tronului un uriaș îmbrăcat în fier din cap până în picioare, c'un paloș lat la brâu și cu o solișă grea în mână.

E Răsboiul... și acest nume trece prin sală din gură în gură. Răsboiul privește peste umăr la cei de față, apoi plecându-se cu mândrie înaintea Morții, zice:

— În fața Măriei Tale stă sluga Ta cea mai credincioasă. Nume nu-ți mărește împărăția mai tare ca mine, pentru că eu omor în lupte pe bărbății cei mai vânjoși...

Nici nu sfârși Răsboiul vorba și lângă el se ivi o pocitanie de om, cu față slăbită și galbenă. Când îl văzu mulțimea, se trase îndărăptă îngrozită. Era Ciuma.

— Măria Ta, — zice ea — sluga Ta cea mai credincioasă eu sunt. Ce-ți folosești tie morții, pe cari îți aduce din când în când Răsboiul? Unde-mi pun eu piciorul, căt cuprinzi cu ochii nu vezi altceva decât groază și moarte. Eu aduc în

împărăția ta și pe cei tari ca și pe cei slabii. Răpesc mamele: îngerii păzitori ai caselor. Smulg copii din brațele părinților și închid pe vecie ochii tinerilor dornici de viață.

Curtenii dau dreptate Ciumei.

Moartea se ridică din tron și era gata să-și spună hotărârea, când din mulțime se desprinse un păiaț ciudat, îmbrăcat în haine pompoase. El se apropia usurel, legândându-se și se opri înaintea tronului. Toți se uitau la dânsul curiosi, să vadă cine poate fi. Cei ce stau mai aproape, văd în mâna lui o sticlă, pe care era scris: Rachiu.

Acest străin privește batjocoritor la cei dimprejurul său, mai ales la Răsboiu și la Ciuma, apoi c'un glas plin de lingurire începe:

— Stăpână, fi salutat! Te salut și pe tine, Răsboiule și pe tine Ciuma, deși mi-e milă de voi de amândoi. Eu cu ce este

PENTRU SUFLET.

— Evanghelia fiului rătăcit și tâlcuirea ei. —

Acum Duminecă avem această evanghelie și ea ne spune că un tată avea doi feciori. Cel mai tiner și-a luat partea sa de avere și a cheltuit-o în petreceri și păcate. Dar după ce și-a risipit averea a ajuns la rău, lipsă și foame. A ajuns în o țară străină unde grija de porci și «doria să se sature cu rădăcinile ce le scotiau porcii». Stând lângă porci, gol, flămând și zdrențos, fiul rătăcit și-a adus aminte de casa tatălui său plină de belșug și a zis: «sculamă-voi de aici și mă voi duce la tatăl meu și voi zice: Tată, greșitam la cer și înaintea ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău; primește-mă ca pe unul din argații tăi». Si evanghelia ne spune că tatăl l'a primit cu iertare, ba încă și ospăt de bucurie a făcut pentru fiul ce «perdut era și s'a aflat, mort era și a înviat». (Luca cap. 15, vers 11—32).

Tâlcuirea acestei evanghelii este așa: Tatăl din evanghelie este Dumnezeu, iar fiul suntem noi. Băgați de seamă creștinilor, că și noi de multe ori trăim și risipim în chipul și asămănarea fiului rătăcit din evanghelie darurile ce le avem dela Tatăl ceresc și de aceea de multe ori și în calea vieții noastre ies năcazuri, boale și întristări. Ilele vin trimise dela Dumnezeu ca să ne opreasă din căile rătăcite ce le-am apucat și să ne întoarcă la celea bune pe care le-am lăsat.

Creștinilor! Ispitiți-vă viața și purtările și de cumva a-ți alunecat sau a-ți plecat sau sunteți departe

Reforma agrară.

Unele gazete au răspândit vestea că guvernul a oprit lucrările pentru împărțirea pământului. Ca nu cumva să se facă neînțelegeri și turburări, ministrul agriculturii a dat o publicație prin care lămurește pe toată lumea că guvernul este hotărât să ducă la indeplinire lucrul în chip drept. Tocmai de aceea părându-se

în sticla aceasta aduc în robia morții floarea bărbătilor dela miaza-noapte și dela miazați, dela apus și dela răsărit. Omor bătrânilor cu un picior în groapă și junii frumoși ca brazii. Cu mine se împreținește boierul îngâmfat ca și săracul năcăjit. Mă îmbrățișeză învățatul ca și neînvățatul și eu îl aduc în împărția ta pe toși, bărbăți și femei, fără deosebire. Nu crut nici copilul din fașe, ba ucid chiar și pe cei ce nu s'au născut încă.

— Fiule, tu ești sluga mea cea mai credincioasă — zice Moartea. — De azi încolo tu vei stăpâni alătura de mine. Vino să te sărut!

Si de atunci Rachiu e tovarășul cel mai credincios al Morții. Si se ține de cuvânt. Pe toși ceice i se închină, și jertfește Morții.

După I. Huber.

A. Sica.

înainte pe calea fiului perdut, opriți-vă în loc, întoarceți-vă înapoi. Dumnezeu ca un tată bun și iertător este gata să ne ierte și să ne primiască și pe noi, — chiar dacă am risipit averea sufletească ce ni-a dat-o.

Băgați însă de seamă, creștinilor, căci un lucru ne trebuie să Dumnezeu Tatăl să ne ierte și pe noi. Ne trebuie hotărârea pe care a luat-o fiul din evanghelie când a zis: «sculamă-voi și mă voi duce la tatăl meu». Mari frământări, mari schimbări sufletești trebuie că l'au adus pe fiul din evanghelie să spună aceste vorbe.

Evanghelia nu ne spune, dar trebuie că fiul rătăcit a plâns cu amar văzându-se cum a ajuns gol, flămând și zdrențos. Plângând a strigat «sculamă-voi și mă voi duce la tatăl meu».

Acstei lacrimi ale fiului rătăcit ne trebuie să nouă, pentru că Tatăl cresc să ne ierte și pe noi.

Creștinilor! Să nu uitați că înfricoșatul răsboiu de ieri și vremurile grele de azi sunt scoase în calea oamenilor, de Dumnezeu, ca prin ele să ne opriască din căile cele rele și să ne întoarcă spre cele bune.

Până ce nu vom apăca pe această cale a întoarcerii către Tatăl ceresc, înzadar suspinăm după vremuri mai bune. Ele nu vor sosi.

Cu lacramile părerii de rău să ne ridicăm dar și noi din păcate și răutăți și să plecăm înapoi spre Tatăl nostru ceresc.

El ne așteaptă și pe noi cu bucuria tatălui ce și-a aflat copilul pierdut.

I. Tâlcitor.

că cele două comisii, cari lucrează la fața locului pe satele noastre, n'ar fi alcătuite așa ca să poată apăra și împlini așteptările celor îndreptățiti la pământ, a hotărât ca aceste comisii să fie alcătuite din nou și anume o comisie are să judece de unde și cât pământ are să se ia pentru împărțire și alta avea să statorească cine și în ce măsură să se împărtăsească din acest pământ? După lege în fiecare comisie, pe lângă oamenii pricepători și fruntașii satului, sătenii însăși mai aleg câte 4 oameni, ca reprezentanți ai lor. Acești 4 a hotărât guvernul să fie aleși din nou, după voia sătenilor, pentru că în multe locuri mai nainte n'ar fi fost în comisii tocmai cei mai potriviti. Au stat pe loc lucrurile numai până ce ei au fost aleși și îndată au trebuit să înceapă iarăș lucrările.

Aceasta a dat prilej la vestea rea că îndeplinirea reformei agrare s'ar fi oprit. Pe unde nu s'au întregit de nou comisiile să năzuiți ca să se aleagă oameni cu încredere și cunoșcuți ca oameni cu dreptate și trăgere de inimă, ca lucrul să meargă înainte și bine. (p. m.)

Din lumea largă.

Sfatul dela Genova.

Spuneam în numărul trecut că în jurul sfatului dela Genova s'au iscat neînțelegeri. Pricina se pare a fi aceea că unele state ar fi de părere că Franța să fie mai îngăduitoare față de Germania. Intre acele state se pare a fi și America. Dar Franța răspunde așa: eu n'am nimică cu nemții, decât aceea că noi avem o pără laolaltă. Nemții mi-au spart multe celea de prin casa mea — să plătiască dar paguba făcută cu răsboiul și apoi suntem cei mai buni prieteni. Ca să înmoiaie apoi pe America — Franța i-a trimis vorbă că la primăvară nu-i mai poate plăti cametele după datoriile ce le are acolo, dacă nu va primi despăgubirile dela nemți. Si a tăcut America când a auzit de paguba ei.

O altă pricina se pare a fi aceea că popoarele bătute în răsboiu umbără tot roată să poată schimba cumva sfatul de pace dela Versailles, care a croit hotarele țărilor de azi.

Dar împotriva acestor planuri nu este numai Franța, ci toate popoarele cari și-au lărgit hotărăile cu jertfe și cu sânge. La Genova se vor disputa numai planuri și sfaturi de a le cui afaceri de bani și de gospodărie, dar granițele nu se vor muta din loc, — oricăți cai verzi pe păreți ar vedea ungurii și ceilalți cari au pierdut ce n'a fost a lor.

Muncă la porunceală.

Din țara ungurească vine știrea că guvernul vrea să facă o lege ca toti oamenii, afară de bătrâni și tineri sub 18 ani, să fie siliți să lucreze anumite ceasuri pe zi în folosul statului. Lucrul s'a mai încercat, fără prea multă îspravă, și în alte țări. Sunt oameni și la noi, cari socotea că ar fi bună o lege care să silească la lucru pe cei dedați să fure vremea, ca și pe aceia cari își petrec viața în trăndăvie, răzimați pe avere ce o au.

Munca a fost socotită în toate vremurile ca o datorie. Strămoșii noștri ziceau: roagă-te și lucră! Dar nu mai puțin s'au găsit alături de oameni harnici și mulți pierde vară. La poporul nostru n'au prea fost de cei cari să trăiască din săul altora, pentru că nenea Nicolae spunea mereu: «cine a lucra, a mâncă, cine nu, ba».

Azi mai sunt și printre noi cari așteaptă să le cadă mura'n gură, și dacă nu o nimerește, ochesc la agonieală altora. Răsboiul ne-a stricat mult nărvurile și îspitește pe mulți traiul bun fără de lucru. Se găsesc pe satele noastre și proroci minciinoși cari îndeamnă oamenii să nu sameze și să nu lucre mai mult decât le trebuie pentru casa lor, ca să vină și domnii dela oraș să vadă cum se scoate prin lucru din pământ pânea de toate zilele. Apoi asta este o nenorocire și pe multe locuri s'au împușnat rodrile pământului și din pricina asta. Tot omul cu scaun la judecată știe însă, că nu pot fi toți economi, cum nu pot fi nici cismari, cojocari ori

măsari toți. Iar lucrul cu peana și cu mintea cine să-l facă dacă toți ar sta la plug? Darurile și talanții au fost în felurite chipuri împărțiți, lucrul de căpetenie este să neguțatorească cu ei toți cu sărăguină și după dreptate. Sluga care l-a îngropat în pământ a fost osândită de Domnul. Și de astă trebue să grijim, ca celce nu lucră, acolo unde este pus de Dumnezeu și de oameni, să fie osândit. Astă să fie legea scrisă în suflete și nu pe hârtie. Legea pe hârtie poate fi bună, dar dacă nu se ține după dreptate, te pomenești că cei cari nu lucrează azi, tot ei ajung să privegheze asupra altora cum lucră, cum s'a întâmplat în Rusia. Sufletul și tragerea de inimă trebue să te măie și la lucru ca și la rugăciune și la ori ce faptă bună. (pm).

Felurite povete.

Incheerea și scutirea de umezeală a vaselor de lemn.

Incheerea. Buțile, ciuberele, căzile și alte vase de lemn descheseate ar trebui umplute cu paie sau mușchiu și apoi cu apă. Aceasta se scurge printre doage, însă paiele sau mușchiul jilăvesc și umflă lemnul în scurt timp. Dacă se uscă, paiele sau mușchiul se pot folosi și altădată.

Un alt mijloc contra descheerii este să îmbojim doagile și fundul vaselor cu pânzături mari, înmuite în apă fierbinte. Căldura umedă are de urmare firească incheerea doagelor.

Desghetarea măiestrită a pământului. Nu arareori se iubește trebuința de a face gropi, fundamente și altele, pe când pământul e înghețat. În scopul desghetării măiestrite se recomandă așternerea de varars proaspăt, care se stânge înferbântându-se, așa că după 8–10 ore pământul se poate săpa cu înlesnire.

Păstrarea penelor de scris. În privire avem penițele de oțel, aluminiu sau alt metal.

Cerneala (negreală) se trage ușor înspre hârtie, dacă penițele nouă se îngigă mai întâi într-o modâlcă (tubercul) de cartof. Spre a le curăță de scoarță neagră n'avem decât să străpungem modâlca de 2–3 ori. În multe cancelarie din Anglia se vede pe mesele de scris câte o modâlcă de cartofi, în care se îngigă penițele de scris.

Ungerea încălțămintei. Uleiul de înși de pește care adese se întrebunțează la ungerea încălțămintei au scădere, că în curând se usucă și astfel pielea se învârtoase și creapă ușor. Cel mai potrivit mijloc este ungerea cu «vaselină galbenă» sau «lanolină» curată, care se agonește din lână pe căle măiestrită. Și una și alta se ung cu ajutorul unui petec moale; după abia câteva minute, ele se trag cu desăvârșire în piele, care rămâne astfel moale și vânjoasă.

Decât uleiul (untură) de pește, care răspândește miros așa de greu, mai bine unsoare (untură) proaspătă, care nu mirosă. Cele două grăsimi amintite de asemenea nu mirosă.

D. C.

Știrile săptămânei.

O școală de păstorire sufletească se ține aici la Sibiu sub conducerea și îndrumarea Părintelui nostru mitropolit Nicolae. Peste 50 de preoți s-au adunat din toate păriile arhidiecezei de Alba Iulia și Sibiu să stea o lună împreună, să se sfătuască și să ia îndemnuri de felul cum să-și poată îndeplini mai bine chemarea de apostoli ai lui Hristos în mijlocul poporului credincios. Vremurile schimbate de azi cer o mai aleasă îngrijire sufletească a credincioșilor și pentru a se sfătu asupra acestei îngrijiri s-au adunat aici acești preoți.

Patru nouăți puse lângă olaltă.

Noua ocărmuire a șters 80 de milioane din cheltuielile ministerului de externe, adeca cel încredințat a ținea legăturile noastre cu alte state. Astă vrea să zică anume că se putea cheltui cu 80 de milioane mai puțin decât să a cheltuit sau că se puteau cruța 80 de milioane.

O gazetă spune că o bancă de aici dela noi are 5 directori și fiecare director are o plată de 190.000 de Lei la an, afară de alte «mărunțuri».

Văduvele de răsboiu au înaintat jalbă la București în care spun că cu cojile cele aruncă ca penzie se prăpădesc de foame și ele și copilașii lor.

In fruntea acestei gazete stă scriitoarea unui țaran năcăjit în care spune că satul lui are 1500 de suflete și de 10 ani n'au nici popă nici dascăl și nu vor avea în grabă pentru statul pentru școală și dascăli nu prea are bani.

Iată 4 nouăți puse lângă olaltă. Tânărul lor este aceasta: Nu se face cu cumpăneală și dreptate chiverniseala bănilor țării noastre. Statul este scump la tărăte când e vorba de pânea văduvelor și de luminarea satelor, dar e ștință la făină când cheltuiește câte 80 de milioane pe cari putea să-i cruce sau să-i folosească în altă parte. Și încă ceva. Unele bănci au uitat că au și alte rosturi și chemări mai înalte decât a face «lefuri», o dovadă că s'au căm «ciocoit», și aici la noi unii domni.

Cerem chiverniseala cuminte și dreptate pentru toți!

Alegerile de deputați și senatori după știrile aduse de unele gazete erau să se amâne. Guvernul desmînte svonul ca neadevărat.

Prețul vitelor s'a ridicat în vremea din urmă. Așa în județul Bistrița Năsăud prețul vitelor este cu 100 procente mai mare decât încă odată atâtă că în luna Septembrie.

Specula oamenilor fără suflet nu se poate înfrâna decât prin măsuri aspre. Măcelarul Gheorghe Dumitrescu din București a fost pedepsit de comisia pentru judecărea speculanților cu 20 zile închisoare și 10.000 lei în bani pentru că a ascuns carne, nevrând să o vândă pe prețul statorit. Tribunalul a aprobat pedeapsa. Așa ar trebui să pătească toți căii vând marfă pe preț mai scump de cum și legea. Ar mai scădea scumpetea.

Recruții anului 1922 se vor prezenta la 1 Aprilie în loc de 1 Februarie, iar recrutarea tinerilor clasei 1923 se va începe numai la 20 Martie. Se lasă ca să treacă alegerile.

Leul s'a ridicat dela 8 centime la 9 și ceva.

Cetiți cu luare aminte foisoara din numărul acesta și nu uitați niciodată învățatura cea adevărată din ea.

Târgurile de vite este nădejde să fie sporite, ca oamenii să-și poată vinde și cumpăra ce le trebuie. Ce se va găsi apoi că întrece, fără a fi lipsă de ele în țară, va fi îngăduit a se vinde și trece cu ușurință peste graniță. Așa economia de vite a Ardealului și Bănatului va lua nou avânt, ridicându-se prețul spre bucuria țărănimii noastre care a suferit amar pe urma neîngrijirii din trecut.

Muncitorii din băile (minele) și fabricile statului începând cu ziua de 1 Februarie au dreptul la reducere de 50 procente (jumătate) pe căile ferate clasa a III-a. Pentru aceasta trebuie să dobândească dela ministerul de industrie și comerț carnet (cărticică) cu fotografie.

Și tu ești un călător. Un drumar pe care îl apucăse noaptea într'un sat să duse la casa unui om și îl rugă de sălaș pe noapte. Dar gazda casii nu ascultă rugarea drumarului spunând că nu-i casa lui adăpost pentru călători.

Atunci drumarul l-a întrebat: — rogate spune-mi cine a șezut în casa aceasta înaintea ta? «Tatăl meu» — răspunse gazda casii. Dar înainte de Tatăl tău? — «Moșul meu». Dar după tine cine va ședea în ea? «Fiul meu». Vezi, dragul meu, zise drumarul: toți cari au șezut aici au fost numai niște călători. Și tu ești numai un călător în casa ta de aici. De ce dar nu mă primiști și pe mine un biet călător ostenit?

Gazda casei l-a primit și de atunci n'a mai închis ușa casei sale nici unui drumar.

Cel mai bătrân om din lume trăiește în Statele Unite. Este un indian din Minnesota și are 134 de ani. S'a născut în anul 1787 și deatunci a trecut prin 3 veacuri. S'a insurat odată cu Napoleon. Trăiește și azi în cocioaba lui din munții Minnesota și oamenii se duc la el să-l vadă înainte de al vedea și afla moartea.

O nuntă turcească. În Constanta-pol, capitala Turcilor, un turc îmbogățit în vremea răsboiului a cheltuit cu ospătul său 10 milioane de Lei. Nuntașii i-a strâns cu 800 de trăsuri și i-a băgat în 74 de case, unde i-a ospătat 7 zile și 7 nopți cu 345 feliuri de mâncări. La masă nu se spune cine ce a vorbit, dar unul din mâncători ar fi trebuit să se ridice și să spună că noi Români avem o vorbă: «brânza cînească, cânii o mânancă», adeca banii strânși ușor și cu vicleșug așa se și prădează. Iar altul ar fi trebuit să zică: «Cinșitilor mesenii! Noi mânăm și prădăm aici de 7 zile iar afară văduvele și orfanii rod cojile și cărpesc zdrențele.